

13181 Sayılı Eskalasyon Fiyat Farkı Kararnamesi

Resmi Gazete Tarihi: 20.08.1988 Sayı : 19905

KAMU SEKTÖRÜNE DAHİL İDARELERİN İHALESİ YAPILMIŞ VE YAPILACAK İŞLERİNDE İHALE USUL VE ŞEKİLLERİN GÖRE FİYAT FARKI HESABINDA UYGULAYACAKLARI ESASLAR

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu esasların amacı, kamu sektörüne dahil idarelerin, ihalesi yapılmış ve yapılacak işlerinde ihale usul ve şekillerine göre, fiyat farkı hesabında uygulayacakları esasları tespit etmektir.

Bu esaslar, idarelerin ihale yolu ile yaptırdıkları, işlerde, ihale usul ve şekillerine göre fiyat farkının hesabında uygulayacakları hususları kapsar.

Madde 2 - İdareler, ihaleyi düzenleyen teklif, pazarlık ve eksiltme şartnamelerine ve sözleşmelerine bu Esaslarda belirtilen hükümleri, ihale usul ve şekillerine uygun olarak koyacaklardır.

Tanımlar

Madde 3 - Bu esasların uygulanmasında ;

a) İdare, kamu sektörüne dahil genel ve katma bütçeli daireler, kamu iktisadi kuruluş ve teşebbüsleri, il özel idareleri, belediyeler, döner sermayeler, ofis, banka fon, birlik, sandık gibi her türlü kamu kurum ve kuruluşları ile özel kanunlarla veya kanunların verdiği yetki ile kurulmuş bulunan tüzel kişilikli kurum ve kuruluşları ve burada sayılanların bir kısmının iştiraki ve kurulmuş bulunan tüzel kişiliğe sahip kuruluşları,

b) İhale, sabit veya değişken fiyatlarla eksiltme, zam, teklif alma, anahtar teslimi, götürü bedel,

adam/ay, pazarlık veya bunların karması şeklinde yapılan ihaleyi,

c) İş, İhale yolu ile ve/veya Emanet Komisyonları eli ile yaptırılan her türlü inşaat, tesisat, onarım, montaj ve bunlarla ilgili taşımaları, ihzaratı, etüd, planlama, proje, araştırma, mimarlık, mühendisli ve müşavirlik hizmetlerini,

d) İş Kalemi, teknik, özel ve yapım şartları ile birim fiyat tarifleri bulunan, sözleşmelerinde bedeli gösterilen veya sonradan yeni fiyatı yapılan birimleri; ihzaratı ve taşımayı ; mimarlık, mühendislik, mühendislik hizmetlerinde iş kalemi, teknik özelliklerine göre rapor, etüt, planlama ve proje aşamalarının her birini, adam/ay'ı veya varsa sözleşmelerindeki hükümlere esas kalemleri,

e) Yıl, mali yılı,

f) Teklif Yılı, teklif birim fiyat esasına göre yapılan ihalelerde tekliflerin ihale şartnamesine uygun olarak idarece alındığı, tavan birim fiyatlar mevcutsa bu tavan fiyatların tesbit edildiği yılı,

g) Uygulama Yılı, İdaresince onaylanmış iş programına uygun olarak işlerin gerçekleştirildiği yılı,

h) Rayiç, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca, her bir uygulama yılını temsil etmek ve yılı içinde geçerli olmak üzere tespit edilen ve yayımlanan, idarelerin işlerinde ve ihalelerinde uymak zorunda oldukları malzeme, işçilik, inşaat makineleri rayiçleri yerine müteahhitlerin tekliflerinde kendilerinin tespit ederek analizlere uyguladıkları rayiçleri,

i) Teklif Rayiç, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı rayiçleri yerine müteahhitlerin tekliflerinde kendilerinin tespit ederek analizlere uyguladıkları rayiçleri,

j) Analiz, iş türüne göre Bayındırlık Ve İskan Bakanlığının yürürlükte olan analizlerini (TCK, DSİ, TEK, DLH, İller Bankası ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü analizleri dahil)

k) Teklif Analiz, Müteahhitlerin tekliflerine ait fiyatların hesabında kullandıkları ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı analiz sistemine uygun malzeme, işçilik, makine ve amortisman katsayıları (mutad olmayan güçlük zammı ve katsayı kullanılamaz) ile müteahhit karı ve genel giderlerini ayrıntılı olarak gösteren analizleri,

l) Birim Fiyat, iş kalemleri için ihale ve şekline göre Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca her yıl tespit edilen ve yayımlanan bedeli ve bu bedellere ait her türlü uzunluk, derinlik, yükseklik, ve su zammı gibi zamları, TCK, DSİ, TEK, DLH, İller Bankası ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü birim fiyatlarını, teklif birim fiyatlarını, anahtar teslimi veya götürü fiyatları ve mimarlık, mühendislik ve müşavirlik hizmetlerinde adam/ay usulü fiyatları (bedeli fatura karşılığı geri ödenen kalemler hariç), planlama ve proje işlerinde aşamaların ve bölümlerin bedellerini, maket ücretleri ve diğer birim fiyatları,

m) Teklif Birim Fiyat, her iş kalemi için, ihalelerde müteahhitlerin teklif ettikleri bedeli,

n) Tavan Birim Fiyat, teklif birim fiyatların geçemeyeceği en yüksek birim fiyatları,

o) Tavan Keşif Bedeli, teklif birim fiyatlarla değerlendirildiğinde toplam teklif bedelin geçemeyeceği en yüksek keşif bedelini,

p) Sözleşme Birim Fiyatı, ihale usul ve şekline bağlı olarak, birim fiyat tarifine, teknik ve özel şartnamesine uygun olarak yapılacak her iş kalemi için sözleşmesinde tespit edilmiş veya eklenmiş tutarını, teklif alma usulü ile yapılan ihalelerde müteahhitlerin teklif ettikleri fiyatı, anahtar eklenmiş tutarını, teklif alma usulü ile yapılan ihalelerde müteahhitlerin teklif ettikleri fiyatı anahtar teslim ve götürü işlerde kesin ve ara ödemeler için kullanılacak bedelleri, mimarlık, mühendislik, ve müşavirlik hizmetlerinde yukarıda belirtilen birim fiyatlara ek olarak adam/ay, pazarlık, yarışma, belli istekliler arasında kapılı teklif, açık teklif usullerine göre yapılmış sözleşmelerde tanımlanan ödemeye esas birim fiyatı, proje aşamalarına ve bölümlerine ait fiyatları ve diğer birim fiyatları, 1977 yılından önce ihale edilmiş olan işlerde daha önceki kararname gereği fiyat farkı uygulaması yönünden 1977 yılı seviyesine getirilmiş her iş kalemine ait bedeli,

r) Uygulama Yılı Birim Fiyatı, bu esaslara göre hazırlanmış onaylı iş programına uygun olarak her yıl yapılacak iş kalemlerine ait olup Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca tespit edilen veya bu esaslarda ihalenin yapılış şekline göre her iş kalemi için ne şekilde hesaplanacağı belirtilen, uygulama yılına ait bedeli,

s) Fiyat Farkı, uygulama yılı içerisinde fiilen yapılacak iş kalemlerinin her biri için her uygulama yılında, ihale usul ve şekline uygun olmak üzere hesapla bulunarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkını,

t) Sanayi Ürünü, "İŞ" tanımı kapsamına girenlerin dışında olmak üzere, maddelerin ve malzemenin şekil, fiziksel ve kimyasal özelliklerini makine, tezgah, cihaz ve diğer araç ve kuvvetlerin yardımıyla veya sadece el emeği ile kısmen veya tamamen değiştirmek ve bu işlerden geçirilmiş çeşitli unsurları birleştirmek suretiyle yapılan imalatın,

u) İmalat Sanayi, sanayi ürününü imal eden gerçek veya tüzel kişiyi veya kişileri,

v) Sanayici Müteahhit, montaj işlemde dahil olmak üzere idarelere sanayi ürününü imal eden müteahhidi,

y) Madde , sanayi ürününün bünyesinde bulunan işçilik dışındaki her türlü girdiyi,

z) Maliyet Analizi, ürün maliyetini oluşturan unsurların tek tek değer olarak gösterilmesini, ifade eder.

İhalenin Usul ve Şekline Göre Fiyat Farkı Uygulaması

Madde 4 - (1 Temmuz 1988) tarihinden itibaren fiilen yapılacak iş kalemlerine bu esaslar uygulanacaktır. Her iş kalemi için uygulanacak fiyat farkları, ihalenin yapılış şekline göre, aşağıda belirtildiği gibi her uygulama yılı için ayrı ayrı hesaplanarak birim fiyata ek olarak ödenecek veya kesilecektir.

4.1. Birim Fiyat Esasına Göre ve Eksiltme İle Yapılan İhalelerde Uygulama

Her iş kalemi için fiyat farkı ayrı ayrı hesaplanacaktır. Sözleşmesindeki ihale indirimi, sözleşme birim fiyatlarına ve fiyat farklarına da aynen uygulanacaktır.

4.1.1. Birim fiyat listelerinde bulunan iş kalemlerinde

Uygulama yılında her iş kalemi için sözleşmesindeki birim fiyata ek olarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkı, uygulama yılı birim fiyatı ile sözleşme birim fiyatı arasındaki farktır.

4.1.2. Birim fiyat listelerinde bulunmadığı için sözleşmesinde bir kısmı veya bir kaç özel rayiç ve analizlerle hesaplanmış özel birim fiyatı olan iş kalemlerinde;

Uygulama yılı birim fiyatlarının hesabı, sözleşme birim fiyatlarının hesabına esas olan analizler kullanılarak uygulama yılı rayiçleri ile yapılacaktır. Her uygulama yılında sözleşme birim fiyatına ek olarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkı, uygulama yılı birim fiyatı ile sözleşme birim fiyatı arasındaki farktır.

4.2. Birim Fiyat Esasına Göre ne Zamlı Yapılan İhalelerde Uygulama

Her iş kalemi için fiyat farkları ayrı ayrı hesaplanacaktır. Varsa sözleşmesindeki ihale indirimi, sözleşme birim fiyatlarına ve fiyat farklarında aynen uygulanacaktır.

4.2.1. Yıl içinde fiyat artışı nedeni ile ihaleye istekli bulunamadığı için Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın uygun görüşü alınarak, birim fiyatlara belirli bir oranda zam yapılmak suretiyle eksiltmeye konan işlerde;

Bu zamlı birim fiyatlar, sözleşme birim fiyatları olarak kabul olunur. Her uygulama yılında sözleşme birim fiyatlarına ek olarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkı, uygulama yılı birim fiyatları ile bu zamlı sözleşme birim fiyatları arasındaki farktır.

4.2.2. İşin yapılacağı yerdeki ve şartlardaki güçlükler nedeniyle, ilgili bakanlığın onayı alınarak birim fiyatlara belirli bir oranda zam yapılmak suretiyle eksiltmeye konan işlerde;

Bu husus, alınan Bakanlık onayında ve ihale dosyasında belirtilmiş olmak şartı ile uygulama yılı birim fiyatlarına da söz konusu güçlük zammı aynı oranda uygulanır.

Her uygulama yılında sözleşme birim fiyatlarına ek olarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkı, uygulama yılına ait bu zamlı birim fiyatlarla, zamlı sözleşme birim fiyatları arasındaki farktır.

4.2.3. Yapılan ihalesinde birim fiyatlardan indirim yerine müteahhitlerin zam teklifleri kabul edilmek suretiyle sözleşmeye bağlanmış olan işlerde ;

Müteahhitlerin zam tekliflerinin kabulüne neden olan gerekçe göz önünde bulundurularak ve idaresince karara bağlanmak şartı ile bu tür işlerde (4.2.1.) veya (4.2.2.) bentlerdeki usullerden biri uygulanır.

4.3. Teklif Birim Fiyat Esasına Göre Yapılan İhalelerde Uygulama

Her iş kalemi için fiyat farkları ayrı ayrı ödenecektir. Birim fiyatları müteahhit teklif etmekle beraber, gerek teklif birim fiyatların her birine ve gerekse toplam teklif bedeli şamil olmak üzere, müteahhitçe yapılmış bir indirim varsa bu indirim teklif birim fiyatlara olduğu gibi fiyat farklarına da aynen uygulanacaktır.

(4.3.1.) ve (4.3.2.) bentlerinde belirtilen şekillerde alınacak tekliflerde, bazı iş kalemleri için idarelerince kesin tavan tespit edilemeyen zorunlu hallerde tavan birim fiyatlar gösterilmeyebilir. Ancak bu takdirde dahi keşif bedeli (tavan keşif bedeli) ihale şartnamesinde belirtilecektir. Ayrıca, alınacak bu tür tekliflerde müteahhit karı ve genel giderler oranı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı analizlerindeki oranı geçmeyecektir.

4.3.1. Teklif alma şartnamesinde keşif bedeli belirtilmek (tavan keşif bedeli) teklif birim fiyatlarının geçemeyeceği en yüksek birim fiyatlar (tavan fiyatlar) tespit edilmek, teklif analizler ve teklif yılı rayiçleri kullanılarak hesaplanmış teklif birim fiyatlar alınmak suretiyle ihale edilen işlerde;

Her iş kalemi için,

- a. Teklif analiz ve teklif yılı rayiçleri kullanılarak hesaplanan teklif birim fiyat aynen alınacaktır.
- b. Aynı analizle ve uygulama yılı rayiçleri kullanılarak uygulama yılına ait itibari teklif birim fiyat hesaplanacaktır.

Uygulama yılında her iş kalemi için sözleşmedeki teklif birim fiyata ek olarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkı hesapla bulunacak bu uygulama yılı itibari teklif birim fiyatı ile teklif birim fiyatı arasındaki farktır.

4.3.2. Teklif alma şartnamesinde keşif bedeli belirtilmek (tavan keşif bedeli), teklif birim fiyatların geçemeyeceği en yüksek birim fiyatlar (tavan fiyatlar) tespit edilmek suretiyle teklif birim fiyat alınarak ihale edilen işlerde;

Her iş kalemi için,

- a. Teklif birim fiyat aynen alınacaktır.
- b. Tavan birim fiyatın tespitine esas olan idare analizleri ve uygulama yılı rayiçleri kullanılarak uygulama yılı tavan birim fiyatı bulunacaktır.
- c. Bu uygulama yılı ile tavan birim fiyatına, teklif birim fiyatı ile sözleşme tavan birim fiyatı arasındaki oran uygulanarak uygulama yılı itibari teklif birim fiyatı bulunacaktır.

Uygulama yılında her iş kalemi için sözleşmesindeki teklif birim fiyata ek olarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkı, hesapla bulunacak bu uygulama yılı itibari teklif birim fiyatı ile teklif birim fiyatı arasındaki farktır.

Ancak bu tür ihaleler içinde tavan fiyatları tespit edilmemiş veya analizleri olmayan bazı iş kalemleri varsa, bu iş kalemleri için (4.2.4.) bendindeki uygulama yapılacaktır.

4.3.3. Teklif Analizler verilmek ve teklif rayiçler kullanılmak suretiyle teklif birim fiyat alınarak ihale edilen işlerde;

Her iş kalemi için,

- a. Teklif Birim fiyata ait teklif analiz, teklifin alındığı yıla ait rayiçlerle değerlendirilerek itibari teklif birim fiyat bulunacaktır.
- b. Aynı analizle uygulama yılı rayiçleri kullanılmak suretiyle uygulama yılı itibari teklif birim fiyatı hesaplanacaktır.

Uygulama yılında her iş kalemi için sözleşmesindeki teklif birim fiyata ek olarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkı, uygulama yılı itibari teklif birim fiyatı ile itibari teklif birim fiyat arasındaki farktır.

4.3.4. Teklif birim fiyat analizleri verilmemiş bulunan, rayiçleri belli olarak veya olmayarak teklif birim fiyat alınmak suretiyle ihale edilen işlerde;

Her iş kalemi için,

- a. Sırasıyla, varsa Bayındırlık ve İskan Bakanlığı analizleri, yoksa idaresinde mevcut analizler hesaba esas alınacaktır. Bu şekilde bir analiz temin edilemediği takdirde, müteahhitte bir analiz varsa bu analiz de dikkate alınarak, idare ve müteahhit birlikte teklifin alındığı tarihteki piyasa rayiçlerini kullanmak suretiyle, teklif fiyatı temsil edecek itibari bir teklif analizi usulüne uygun olarak yapacaklardır.
- b. Bu analiz ve teklif yılı rayiçleri ile hesap yapılarak itibari bir teklif birim fiyat bulunacaktır. Aynı analizle ve uygulama yılı rayiçleri kullanılarak uygulama yılı itibari birim fiyatı hesaplanacaktır.

Uygulama yılında her iş kalemi için sözleşmesindeki teklif birim fiyatı ek olarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkı, uygulama yılı itibari birim fiyatı ile itibari teklif birim fiyat arasındaki farktır.

4.4. Anahtar Teslimi Veya Götürü Bedeli İle İhale Edilen İşlerde Uygulama

Devam eden işlerde iş programına göre her yılın içinde yapılacak işlere ait metraj, sözleşmesi ekinde varsa aynen alınır, Böyle bir metraj yoksa, iş programına uygun olarak her yıl yapılacak işlerin metrajı çıkarılır.

Yeni yapılacak ihalelerde bu hususta göz önüne alınarak dosya hazırlanır.

İş programına uygun ve her yıl yapılacak işlere metraj, sözleşme birim fiyatları ile değerlendirilir ve sözleşme itibari keşif bedeli bulunur.

Aynı metraj uygulama yılı birim fiyatları ile değerlendirilir ve uygulama yılında yapılacak işlerin itibari keşif bedeli bulunur.

Fiyatı bulunmayan iş kalemlerinin birim fiyatları (4.3.4.) bendindeki usule göre tespit edilecektir.

Uygulama yılında yapılacak işlerin itibari keşif bedeli ile sözleşme itibari keşif bedeli arasındaki fark, teklif tutara ek olarak ödenecek veya teklif tutarında kesilecektir. (Sözleşme ve eklerinde belirtilen ödeme şartları, bu işleme esas alınır.)

4.5. Etüd, Proje, Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetlerinde Uygulama

Birinci derecenin son kademesindeki bekar bir devlet memuru olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Mimari Proje Dairesi Başkanının, bütün ek ödentileri dahil net maaşının sözleşmeye esas yıl dönemi (Sözleşme birim fiyatlarının ait olduğu yıl dönemi) ile uygulama yılı dönemine ait sözleşme birim fiyatlarıyla çarpılarak suretiyle bulunacak fiyat farkı, uygulama yılında sözleşme fiyatına ek olarak ödenecek veya kesilecektir.

Bu madde kapsamına giren hizmet işlerinde sözleşme gereği fatura üzerinden ödemesi yapılacak iş kısımlarına, sabit kar faturalı gider kalemlerine, yabancı ülke paraları (döviz) cinsinden ödemelere ve kur farkları ayrıca ödenmek suretiyle bedeli döviz karşılığı, Türk Lirası ile ödenen iş kalemlerine fiyat farkı uygulanmaz.

4.5.1. Pazarlık ve eksilme sureti ile ihale edilen işlerde;

Yukarıda belirtilen artış oranı, uygulama yılı içinde yapılacak ödemelerde birim fiyatlarının hepsine aynen uygulanır ve varsa ihale indirimi düşünülür.

4.5.2. İnşaat ve tesisat ile ilgili ihalelerde bedeli maktuen belirtilen hizmet işlerinde;

Maktuen belirtilen bedele yukarıda belirtilen artış oranı aynen uygulanır, ve varsa ihale indirim düşülür.

4.5.3. Adam/ay esasına göre ihale edilen işlerde;

Personel ile ödeme kalemlerinde ve bu kalemlerin genel giderlerine yukarıda belirtilen artış oranı aynen uygulanır.

4.6. Sanayici Müteahhitlerin Yapacağı İmalat, Tesis Ve Montaj İşlerinde Uygulama

İdarelerce ihale yolu ile yaptırılacak veya satın alınacak sanayi ürünlerine tesis montaj işlerine uygulama yılında ödenecek veya kesilecek fiyat farkı, taahhüt konusunda işin bünyesine doğrudan giren yerli madde fiyatlarındaki artış veya eksiliş ile yabancı paralar karşısında Türk parası değerinin değişmesi nedeniyle ithal malı madde girdilerinin maliyetlerinde meydana gelecek değişiklikler ve işçilik ücret farklarından oluşur. Söz konusu farklar, ihalenin usul ve şekillerine göre (4.1.), (4.2.), (4.3.), (4.4.) ve (4.5.) bendlerinde birimdeki veya bir kaçındaki

usullerle tespit edilemiyorsa aşağıda açıklanan usullerle ve maliyet analizlerine dayalı olarak bulunacaktır.

Sanayici müteahhitler, fiyat farklarının hesabı için gerekli bulunan, imalatın bünyesindeki yerli ve ithal malı maddelerin miktar ve bedelleri ile temin edildikleri yerleri, işçilik tutarlarının ayrıntılı bir şekilde gösteren ve sözleşmenin eki olacak maliyet analizlerini teklifleri ile birlikte vermek zorundadırlar. Devam eden işlerde bu nitelikte maliyet analizi yok ise, sanayici müteahhitler bu esasların yayımlandığı tarihten itibaren otuz takvim günü içinde sözleşme eki olarak maliyet analizlerini idareye vereceklerdir.

Sözleşmede belirtilen imalat bedeline ek olarak ödenecek veya kesilecek fiyat farkı tutarları yerli ve ithal maddelerin ve işçiliklerin bu maliyet analizlerindeki miktarları esas alınarak hesaplanır.

Şayet idarelerde sanayi ürünleri, tesis montaj işleri için maliyet analizleri var ise uygulamada, teklif sırasında veya sonradan sanayici müteahhit tarafından verilmiş maliyet analizleri bulunan ve bunlar sözleşme eki olsa bile idarenin maliyet analizleri esas alınır.

Maddeler için fiyat farkı ödenebilmesi, o maddelerin imalatın bünyesine görme şartına bağlıdır.

Sanayi ürünü olup da birim fiyatları Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca yayımlanan iş kalemleri arasında yer alan imalat için sadece birim fiyatlar arasındaki fark ile varsa yıl içindeki malzeme fiyat farkı ödenir.

Bir maddenin imali yurt içinde ve yurt dışından temininden sonra başlıyorsa, normal temini süresinin ne olması gerektiği idarelerce kararlaştırılır. Bu madde temin edilmeden işin tamamlanabilecek bölümlerinin neler olduğu dikkate alınarak fiyat farkı hesaplanır.

İdarenin ihaleye çıkardığı birçok kalemden oluşan imalat sanayii ile ilgili tesis, imalat ve montaj işlerinin ihalesini alacak olan sanayici müteahhidin bu ürünlerde bir veya birkaçının doğrudan doğruya imalatçısı olması gerekir.

İdare ile sanayici müteahhit arasında ortaya çıkacak anlaşmazlık halinde taraflardan birinin isteği üzerine, gerekli incelemeler ve hesaplamalar Saniye ve Ticaret Bakanlığı'nca yapılarak sonucu idareye bildirilir.

Taahhüt konusu imalat, tesis ve montajın yapımında sanayici müteahhidin neden olduğu gecikmeden doğan fiyat farkları ödenmez.

Bu esasların diğer hükümleri sanayici müteahhitler için de aynen uygulanır

4.6.1. Yerli madde ve yerli malzeme fiyat farkları ile işçilik ücret farklarının ödenmesinde uygulama.

Yerli madde ve yerli malzeme fiyat farkları ile işçilik ücret farkları, sözleşmesinde başka bir formül ve usul konulmamış ise, aşağıda belirtilen değerlere ve usullere göre hesaplanır.

Sanayi ürünü toplam maliyetinin, yerli madde ve malzeme ile işçiliklerin bedelleri toplamından oluşan Türk parası bölümü için hakedişe eklenecek veya düşülecek fiyat farklarının hesabında :

$F = F_0 (a \times M / M_0 + b \times K / K_0)$ Formülü kullanılacaktır. Bu formülde:

(F) İmalat bedelinin Türk parası bölümünün fiyat farkı uygulanmış değerini,

(F₀) İmalat bedelinin Türk parası bölümünün sözleşmede belirlenmiş değerini,

(F-F₀) İmalatın Türk parası ile değerlendirilmiş bölümüne ödenecek toplam fiyat farkını.

(a) Yerli malzeme bedelleri toplamının, sanayi ürünü toplam maliyetinin Türk parası bölümü içindeki yüzde oranını,

(M) Yerli malzemelerin, imalatın idareye teslimi tarihindeki toplam bedelini,

(M₀) Yerli malzemelerin sözleşme fiyatlarına esas alınan toplam bedelini,

(b) İşçilik tutarının, sanayici ürünü toplam maliyetinin Türk parası bölümü içindeki yüzde oranını,

(K) İmalatın idareye teslimi tarihinde geçerli olan memur maaş katsayısını,

(K₀) Teklif tarihinde geçerli memur maaş katsayısını,

ifade eder,

Fiyat farkı formülünün uygulanmasında ;

a) Kamu kuruluşları tarafından üretilen ve/veya fiyatları kamu kuruluşlarınca tespit edilen malzeme ve maddeler için, imalatın idareye teslimi tarihinde tespit edilmiş geçerli fiyatı aşmamak üzere, belgelenmiş ve idareye faturası getirilmiş maddenin fiyatı,

b) Kamu kuruluşları tarafından üretilmeyen veya fiyatları kamu kuruluşlarınca tespit edilmeyen malzeme ve maddeler için, işlerin nitelikleri ve geçerli piyasa rayiç göz önünde tutularak, imalatın idareye teslimi tarihinde tespit edilecek fiyat,

c) İhale şartnamesindeki hükümler gereğince sanayici müteahhit tarafından, yerli maddelerin fiyatları ve temin edilecekleri yerler teklifte belirtilmiş ve sözleşmesinde yer almış ise imalatın idareye teslimi almamış ise "a" ve "b" paragraflarındaki hükümlere uyulur.) alınır.

d) Bütçe Kanunları ile belirlenen memur maaş katsayısında teklif tarihindeki katsayıya göre bir artış olması halinde yeni katsayı, bu artışın uygulanmaya başlanacağı tarihten itibaren yapılacak işçilik ücret farklarında (K) değeri olarak alınır.

İmalatın bedelinin hakediş raporları düzenlenerek ödenmesi halinde formülün uygulanmasında yukarıdaki paragraflarda belirtilen imalatın teslim tarihi yerine hakediş raporu düzenleme tarihi esas alınır. Bu formüle göre bulunacak.

(F-Fo) fiyat farkı KDV' siz olarak hesaplanır, müteahhit karı ve genel gider payı eklenmez ve varsa ihale indirimi veya zammı uygulanmaz.

4.6.2. Türk parası değerinin değişmesi sonucu meydana gelecek fiyat farklarının ödenmesinde uygulama

İthal malı malzeme ve maddelerin fiyatlarındaki, Türk parası değerinin değişmesi veya malın temin edildiği dış ülkede, sözleşmesinde belirtilecek zorunlu nedenler sonucu olmak şartı ile, fiyat artışı meydana gelmesi halinde maliyet analizindeki ithal malı madde için fiyat farkının hesabında aşağıda belirtilen usuller uygulanır.

Sözleşmelerinde aksine bir hüküm bulunmuyorsa, teklifin verildiği tarihte Merkez Bankası tarafından ilen edilen döviz alış kurları dış paradan kaynaklanan fiyat farkının hesabında esas alınır.

a) Sanayici müteahhidin sözleşmesinde bazı olarak belirtilen döviz alış kurları ile imalat ve montaj için ithal malı malzeme ve maddelerin ithalini sözleşme ve eki şartname hükümleri ile iş programına uygun olarak gerçekleştirdiği (gümrük giriş beyannamesinin tescil edildiği) tarihteki döviz alış kurların arasındaki fark esas alınmak suretiyle imalatın maliyetinde tespit edilecek fiyat farkı müteahhit hakedişine eklenir veya kesilir.

b) Sözleşmenin imzalanmasından sonra, ithal malı malzeme ve maddelerin temin edildiği dış ülkede, sözleşme ve eki şartnamelerde ayrıntılı olarak belirtilmiş zorunlu nedenlere dayalı fiyat değişikliği olduğu ve bunların dikkate alınacağı sözleşmelerinde belirtilmiş olduğu takdirde, belgelenmiş olmak şartı ile (İlgili resmi dairenin onayı alınır.) tespit edilecek fiyat farkı müteahhit hakedişine eklenir veya kesilir. Sözleşme ve eklerinde belirtilmiş nedenlerle ortaya çıkan fiyat artışları için bir ödeme yapılmaz.

Fiyat Farkı Uygulamasında Özel Durumlar

Madde 5 - İhalenin usulüne ve şekline göre 4'ncü maddede belirtilen usullerle fiyat farkı hesabında karşılaşılabilecek değişik durumlarla aşağıda açıklanan uygulamalar yapılacaktır.

5.1. İhale Şekillerinin Karma Olarak Kullanılması Halinde Uygulama

Bir ihale (4.1.), (4.2.), (4.3.), (4.4.) fıkralarında belirtilen ihale şekillerinden birkaçının veya tümünün bir arada karma olarak kullanılması suretiyle yapıldığı takdirde, her ihale şeklinin kullanıldığı iş bölümünde bu esasların o ihale şeklinin kullanıldığı iş bölümünde bu esasların o ihale şekline ilişkin olarak belirtildiği fiyat farkı hesap usulleri uygulanacaktır.

5.2. Yeni Birim Fiyat Yapılacak İşlerde Uygulama

Sözleşmesinde birim fiyatı bulunmayan bir iş kalemi için, sözleşmeye esas olan analiz ve rayiçler kullanılarak yeni birim fiyat yapılacak ve hakedişlerde bu yeni iş kalemine de fiyat farkı uygulanacaktır.

Ancak yeni birim fiyatın sözleşmeye esas analiz ve rayiçler ile yapılamadığı hallerde, yeni birim fiyatın yapıldığı uygulama yılına ait rayiçler esas alınarak bir fiyat tespit edilecek ve sonraki yıllarda bu yeni iş kalemine fiyat farkı, yeni birim fiyatın tespit edilmiş olduğu yıla göre uygulanacaktır.

Bu durumda keşif artışı hesaplarında esas alınacak itibari sözleşme birim fiyat, kalemlerinin yeni birim fiyatın yapıldığı uygulama yılındaki birim fiyatları ile aynı kalemlerin sözleşme birim fiyatları arasındaki oran gözönünde tutularak idarelerince tespit edilecektir.

5.3. Sözleşme ve Eklerinde Bedeli Tahminen ve Maktuen Konan İşlerde Uygulama

Tahminen ve maktuen konan bedelin kendisi veya bünyesindeki ayrı ayrı iş kalemleri, iş türüne göre 4'ncü maddede belirtilen usullerden hangisine uyuyorsa o usullere göre fiyat farkları hesaplanacaktır.

Devam eden işlerde fiyat farkı hesabına esas olan teklif analizlerde maktuen konan bedellerin bulunması halinde, bu maktu bedeller toplamının bakiye toplama oranı esas alınarak uygulama yapılır.

Analizin yapılabilmesi mümkün olmayan, malzeme özelliği ve imalatta tarifleri yapılmak suretiyle bedeli tek kalem olarak ilk keşfe maktuen konan işlerde, idarelerince tespit edilecek iş veya iş kalemlerindeki fiyat artış ve eksiliş oranları fiyat farkı hesabına esas alınır.

5.4. Uygulamada Esas Alınacak Analizler ve Bulunmayan Rayiçler

4'ncü maddede açıklanan usullere göre yapılacak fiyat farkı uygulamalarında;

Bir iş kaleminin ilk keşfindeki birim fiyatının analizinde sonradan bir değişiklik olması halinde sözleşmeye esas birim fiyatın tespitinde kullanılan analiz esas alınacaktır.

Gerek sözleşme birim fiyatlarına ve gerekse uygulama yılı birim fiyatlarına esas herhangi bir rayiç bulunmadığı takdirde, idarenin yetkili saydığı makam ve kuruluşların onaylayacağı fiyat rayice esas alınacaktır.

İş Programları ve Ödenek Dilimleri

Madde 6 - Müteahhitler, sözleşme yapıldıktan sonra ihale türüne göre iş kalemlerini, yıllık iş miktarlarını, ihzaratı, yıllık ödenecekleri ve bunların aylara dağılımını gösteren ayrıntılı bir iş programı yapacaklar ve idareye onaylatacaklardır.

Herhangi bir yıla ait onaylı iş programındaki ödenek harcanamadığı takdirde ertesi yıl yapılacak hakedişlerde, bu hakediş toplamları ödeneğin harcanamayan kısmına eşit olana kadar, iş programı gerçekleştirilmemiş yılın fiyat farkının uygulanmasına devam edilecektir. (İş programının 1988 yılına sarkan gerçekleştirilmemiş kısmı için, yürürlükteki sözleşmesi ve varsa tabi olduğu kararname hükümleri ve şartları esas alınır.)

Müteahhide, sözleşmesinde belirtilen zorunlu nedenlerle süre uzatımı verilmesi (devam eden işlerde 1 Temmuz 1988 tarihinden önce doğmuş süre uzatımı hakları dahil) veya yasal oranda keşif artışı olması veya yılı içinde iş programında öngörülen işe yetecek kadar ödeneğin ayrılması hallerinde, uzatılan süreye göre yıllık ödenek dilimlerinde ve iş programında değişiklik yapılarak onaylanır.

Yılı içinde bitirilmek üzere ihaleye çıkarılan işlerin süresi süre uzatımı verilmek suretiyle veya yasal oranda keşif artışı nedeniyle ertesi yıla sarkarsa ertesi yıl yapılacak iş kalemlerine, iş programına uygun olmak şartıyla bu esaslara göre fiyat farkı uygulaması yapılır.

Bu maddede belirtilen şekilde bir iş programı bulunmayan işlerde, bu esasların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kırk beş tarih günü içinde müteahhitlerce sözleşmesindeki şartlarına uygun yeni bir iş programı yapılarak onaylanmak üzere idareye verilecektir.

Müteahhitler böyle bir iş programı yaparak idareye onaylattırmadığı takdirde bu programları idareler tek taraflı yaparak onaylayacaklardır. Müteahhitler bu şekilde idarece yapılarak kendilerinde verilen iş programlarına uymak zorundadır.

İhzarat Tespiti ve Kesinti İşlemleri

Madde 7 - Her yılın sonu itibariyle yapılmış ihzarat durumunu belirten bir tespit tutanağı düzenlenecektir. Yapılan bu tespitteki ihzarat miktarlarının tespit yılı ihzarat fiyatlarıyla (İhzaratın tespit bedelleri tutarı arasındaki fark, varsa ihale indirimi veya zammı uygulanmak suretiyle müteahhidin ilk hakedişinden kesilir. Sonraki hakedişlere ihzarat, uygulama yılı ihzarat fiyatları ile dahil edilir.

Söz konusu tespit tutanağındaki ihzarat miktarları o yıl içinde düzenlenmiş son hakedişteki ihzarat miktarlarından az olamaz. Ancak son hakedişten sonra o yıl sonuna kadar imalata giren ihzarat varsa dikkate alınır.

Yılın sonu itibariyle yapılan tespit, iş programındaki ödenek diliminin harcanamadığının anlaşılması halinde, ihzarat durumunun tespiti ile ihzarat için kesilecek bedel farkı işlemleri, iş programındaki ödenek diliminin harcandığı tarihten sonra düzenlenen ilk hakediş raporunda yapılır.

Sözleşmesinde göre ihzarat bedeli ödenen malzeme, yıllık iş programında olan iş kalemleri için o yıl yapılacak işe yeterli miktarda ihzar edilecektir. Yıl ihtiyacından fazla ihzar edilmiş malzemenin fazla kısmının bedeli ödenmeyecektir.

Ancak ileriki yıllar için gerekli olan malzeme, onaylı iş programına uygun olarak ve idarenin yazılı izni ile uygulama yılı ihtiyacından fazla miktarda ihzar edilebilir ve bedelleri ödenir.

İmalat Tespiti ve Hesap Esasları

Madde 8 - Gelecek yıllara sarkan işlerde her yılın sonu itibariyle yapılmış imalat durumunu belirten bir tespit tutanağı düzenlenecektir. Bu tespit tutanağındaki imalat miktarları o yıl içinde düzenlenmiş son hakedişteki imalat miktarlarından az olamaz.

Ödenek dilimleri ile ilgili olarak 6'ncı maddede yer alan hükümler dikkate alınmak şartı ile, kesin hesapta veya işin devamı sırasında herhangi bir imalat için yapılan kesin ve ara metraj sonucu bir imalatın miktarında artma veya eksilme tespit edildiği takdirde artan veya eksilen miktar (imalat hangi yılda yapılmış olursa olsun), geçici kabul itibar tarihini geçmemek üzere, artış ve eksilişin kesinleştiği yılın fiyatları ile değerlendirilir.

Ancak sözleşme ve ekleri gereğince, bazı imalat bedellerinin belli bir yüzdesi oranında inşaatın ileriki aşamalarında ödenecek zamlar varsa bunların hesabına baz alınan imalatın fiilen yapıldığı yılın fiyat ve bedelleri zamların hesabında esas alınır. Ödenecek bu zamlar, hakedişe yeni girmiş ödeme kalemleri olarak dikkate alınmayıp imalatın fiilen yapıldığı yıl fiyatları ile ödenir.

Malzeme Fiyat Farkları

Madde 9 - (4.6.) Fıkrası kapsamına girmeyen veya bu fıkra hükümleri idarelerince uygulanmayan işlerin meydana getirilmesinde kullanılan veya yardımcı olarak tüketilen malzemedan bu maddede belirtilenlere, bunların, sözleşme birim fiyatlarına veya uygulama yılı birim fiyatlarına esas olan rayiçlerinde yılı içinde değişiklik olması halinde fiyat farkı ödenir veya kesilir. Bununla ilgili uygulama usulleri idarelerce sözleşmelerine eklenir.

9.1. Malzeme Fiyat Farkı Hesabına Esas Alınacak Miktarlar

Sözleşmesinde aksine bir hüküm yoksa, malzeme fiyat farkı ödenecek malzemenin miktarları aşağıda belirtilen usullerle hesaplanır.

9.1.1. Malzeme miktarlarının analizlerde hesaplanması;

- a. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı rayiçleri ve birim fiyatları ile yapılan ihalelerde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nda mevcut veya kabul edilen,

- b. Mütcaahhitlerden Bayındırlık ve İskan Bakanlığı rayiçleri ve kendi analizleri ile birim fiyat teklif alınarak yapılan ihalelerde teklif fiyatlarına esas olan,
- c. Mütcaahhitlerin fiyat teklifleri ekinde analiz bulunmayan işlerde fiyat farkı hesabına esas alınan, analizlerden fiyat farkı ödenecek malzeme miktarları hesaplanır.

Analizlerde gösterilmiş ise kayıplar, miktar hesabında dikkate alınır.

Akaryakıt ve patlayıcı madde için, mütcaahhitlikçe ibraz edilen faturalara göre, kullanıldığı idaresince tespit olunan miktarlar esas alınır. Ancak bu miktarlar analizlerle hesaplanan miktarları geçemez.

9.1.2. Taşıma işlerinde tüketilen akaryakıt miktarlarının hesaplanması;

Bu esasların kapsamına giren idarelerin, taşıma iş kalemlerinde fiyat farkı ödenecek akaryakıt miktarının hesabına esas olmak üzere beher "ton x kilometre" veya (beher metreküp x kilometre) taşıma işinin yapılabilmesi için tüketilen miktarın hesaplanması amacı ile önce konulmuş kriterleri mevcut bulunmadığı takdirde, taşıma iş kalemleri özellikleri, yol ve taşıt çeşitleri göz önünde tutulmak suretiyle beher (ton x kilometre) veya (beher metreküp x kilometre) taşıma işi için hesaba esas alınacak akaryakıt miktarları, idarelerce en kısa sürede teşkilatlarına genelge ile bildirilecektir.

Bu esasların yayımlandığı tarihten sonra ihale edilecek işlerde, taşıma iş kalemlerinde fiyat farkı ödenecek akaryakıt miktarlarının hesabında kullanılacak kriter ve miktarlar sözleşmelerinde belirtilecektir.

9.2. Malzeme Fiyat Farkı Hesabına Esas Alınacak Fiyatlar

Değişik malzeme gruplarına göre, malzeme fiyat farkının hesabında esas alınacak fiyatlar aşağıda belirtilen usullerle tespit edilir.

9.2.1. Üretici kuruluşlardan temin edilen malzeme;

Bu bentte belirtilen kuruluşlarca üretilen malzeme fiyatlarında, sözleşme birim fiyatları esas olan rayiçlere göre, yılı içinde meydana gelen artış ve eksilişlerin hesabında (idarece yetkili sayılan kuruluşlar tarafından belgelenmiş olması kaydıyla):

- a) Her cins patlayıcı madde (teknik amonyum nitrat v.b. fitil, kapsül dahil) için, ibraz edilecek faturasına göre Makine ve Kimya Endüstrisi Kurum Genel Müdürlüğü veya TÜGYSAŞ A.Ş.'deki
- b) Betonarmede kullanılan düz ve nervürlü demir ve çelikler için Æ 12 mm. düz beton çelik çubuğunun, hasır çelik için ise Æ 8 mm. düz beton çelik çubuğunun Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri'ndeki,
- c) Demir çelikten imal edilmiş her çeşit lamalar, demir ve galvanizli boru; her kalınlıktaki düz siyah, DKP ve baklavalı saçlar; galvanizli düz ve dalgalı saç, saçtan yapılmış profil, boru ve bu

sayılanlarla imal edilen demir-çelik aksam ve çelik borular için 2.5 mm. kalınlıkta ve 1200 x 2400 mm. boyutlarındaki düz siyah saçın (HRU) Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.'deki,

d) Profil demirleri ve köşebentleri için Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri'ndeki,

e) Basınca dayanıklı font borular (ek parçalar dahil) için Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri'ndeki,

f) Yukarıda sayılanlar dışında kalan, çelik ve fonttan her türlü imalat için çelik pikinin Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri'ndeki,

g) Alüminyum profiller, düz ve Trapezoidal levhalar, iletkenler için külçe alüminyum (Etial-5) Etibank Seydişehir Fabrikasındaki,

h) Normal ve düz cam ve hava boşluklu çift cam (tek yüz) için Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları'ndaki,

ı) Her nevi çimento için işyerine en yakın olan veya idarece uygun görülen fabrikadaki,

i) Asfalt için işyerine en yakın olan veya idarece uygun görülen rafineri veya depodaki,

j) Bakır için blister bakırın Etibank Genel Müdürlüğü'ndeki,

Fabrika toptan satış fiyatları KDV' siz olarak esas alınır. (İdarenin yazılı izni ile alınması halinde patlayıcı maddelerin bayilerdeki perakende fiyatı esas alınır.) (Devam eden işlerde öngörme çelikleri için varsa sözleşmelerindeki hükümler uygulanır.)

9.2.2. Maliyetlerindeki en önemli unsurun fiyatı kamu kuruluşları tarafından belirlenen malzeme;

Malzemenin maliyetini etkileyen unsurların kuruluşlarca belirlenen KDS' siz fiyatlarında, sözleşme birim fiyatlarına veya uygulama yılı birim fiyatlarına esas olan rayiçlere göre, yılı içinde meydana gelen artış ve eksilişler (idarece yetkili sayılan kuruluş tarafından belgelenmiş olması kaydıyla) aşağıdaki hesap usullerine göre (F) malzeme fiyat farklarının hesabında değerlendirecektir.

a) Duvar yapımında kullanılan her çeşit dolu gövdeli tuğla ile yatay - düşey fabrika tuğlası, boşluklu - boşluksuz bimsbeton bloku ve harçlı hafif gazbeton bloklar için;

(M₁) Motorinin Ankara'da uygulama yılı içinde değişen bayii satış fiyatını,

(M₀) Motorinin Ankara(da uygulama yılı başındaki bayii satış fiyatını,

(To) Duvar elemanının sözleşmeye esas rayicini veya uygulama yılı rayicini,

göstermek üzere: $F = 0.45 \text{ To } (M_1 - M_0) / M_0$ formülü ile bulunacak değer;

a. Kalıp, iskele, doğrama, çatı ve iksalarda kullanılan kereste için;

(K₁) III' ncü sınıf normal boy çam tomruğunun uygulama yılı içinde değişen, iş yerine en yakın Orman İşletmesinin onaylı fiyat protokolündeki tahsis fiyatını,

(Ko) III.'ncü sınıf normal boy çam tomruğunun uygulama yılı başında aynı Orman İşletmesinin onaylı fiyat protokolündeki tahsis fiyatını göstermek üzere, özel idare payı, tellaliye, Bakanlık Fonu, biçme kayıpları ve manipülasyon gibi tomruğun kereste haline getirilişine kadar ki giderleri de kapsayan:

$F = 1.50 (K_1 - K_0)$ formülü ile bulunacak değer,

b. Sert plastik (PVC) borular için;

(P₁) PETKİM Petrokimya A.Ş. uygulama yılı içinde değişen PVC süspansiyon hammaddesi satış fiyatını,

(P₀) PETKİM Petrokimya A.Ş. uygulama yılı başındaki PVC süspansiyon hammaddesi satış fiyatını,

(T₀) Sert plastik (PVC) borunun, montaj bedeli hariç olarak, sözleşmeye esas karsız birim fiyatını veya uygulama yılı karsız birim fiyatını, göstermek üzere:

$F = 0.70 T_0 (P_1 - P_0) / P_0$ formülü ile bulunacak değer malzeme fiyat farkı olarak kabul edilir.

9.2.3. Akaryakıt;

Her cins akaryakıtın işyerine en yakın satış yerinde, uygulama yılı başında tespit edilmiş perakende satış fiyatı ile, yıl içinde bu fiyatta bir değişiklik olması halinde, akaryakıtın yeni perakende satış fiyat arasındaki fark KDV' siz hesaplanmak suretiyle fiyat farkı olarak kabul edilir.

9.2.4. Bina tesisat işlerinde kullanılan malzeme;

Sözleşmesinde aksine bir hüküm yok ise (bundan evvel çıkarılmış fiyat farkı kararlamalarına göre devam eden işlerde malzeme fiyat farkı ile ilgili maddelerde bulunan "bina tesisat işleri hariç" ibaresi aksine bir hüküm sayılmaz) birim fiyat analizleri bulunmayan ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı birim fiyat listelerinde yer alan tesisat iş kalemleri için, karşılarında gösterilen gruplara göre o grupta yer alan malzemelerin, sözleşme fiyatlarına veya uygulama yılı fiyatlarına esas olan rayiçlerinde ilgili tesisat iş kalemlerinde hakediş raporuna girdiği tarihte bir artış veya eksiliş olması halinde, aşağıdaki formüle göre, malzeme fiyat farkı ödenir.

Teklif analizlerde malzeme cinsi ve fiyatı ile miktarı açıkça gösterilmemiş veya teklif fiyata ait hiç analiz verilmemiş ise o imalata eş değer olan veya en yakın imalat için Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tesisat birim fiyat cetveli esas alınarak malzeme fiyat farkı ödenir.

Malzeme fiyat farkı formülü: $F = 0.80 \times (R) \times (S) \times (n)$ olup bu formülde;

(F) Beher birim için malzeme fiyat farkını,

(R) Fiyat farkı ödenecek tesisat iş kaleminin montajsız fiyatını,

(S) Her yıl Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca yayımlanan fiyat listesinde iş kalemlerinin karşılarında gösterilen katsayıları,

(n) Artış oranını (o birim fiyatta malzeme fiyat farkı için hangi cins malzemenin esas alınacağı, her yıl Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca yayımlanan Tesisat Birim Fiyat listelerinde fiyatın karşısına n1, n2, n3, n4 işaretleri konmak suretiyle belirtilir. Belirtilmemiş olması o birim fiyat için malzeme fiyat farkı verilmeyeceğini gösterir.) ifade etmektedir.

1988 yılında söz konusu malzeme için esas alınacak katsayılar ve gruplar ayrı bir liste halinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca tespit ve ilan edilir.

Artış oranı: $n = (fd - fo) / fo$ olarak hesaplanır. Burada

(fo) Sözleşme birim fiyatına veya uygulama yılı birim fiyatına esas olan rayiç bedeli,

(fd) Artış veya eksiliştikten sonraki bedeli gösterir (KDV' siz olarak)

(n1): Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.' nin , mm. 2,5 kalınlıkta 1200*2400 mm boyutlarında düz siyah sacı (HRU),

(n2) : Türkiye Demir Çelik fabrikalarının çelik piki kütüğü,

(n3) : Etibank Genel müdürlüğü fabrikalarının blister bakır,

(n4) : Etibank Genel Müdürlüğü fabrikalarının külçe alüminyum (Etial-5), satış fiyatlarındaki artış oranları olarak hesaplanırlar.

Bu tesisat kalemleri için bu bentte belirtilen fiyat farklarının dışında ayrıca bu fıkranın diğer bentlerine göre malzeme fiyat farkı ödenmez. Ancak sert plastik borular için (9.2.2.) bendinin (c) bölümü hükümleri geçerlidir.

9.3. Yurt İçinde Değişik Yerlerden Veya Yurt Dışından Malzeme satın Alınması

İşin devamı sırasında ortaya çıkan zorluklar nedeniyle malzemenin, idarenin yazılı izniyle yurt içinde değişik yer ve satıcılar ile dış ülkelerden satın alınması halinde, idarenin yetkili saydığı makam ve kuruluşlarca onaylanmış satış faturalarından faydalanılarak tespit edilen KDV' siz fiyatlarla sözleşme veya uygulama yılı birim fiyatlarına esas olan rayiçler arasındaki farklar malzeme fiyat farkı olarak alınır.

9.4. Malzeme Fiyat Farklarının Ödenmesi Veya Kesilmesi

Malzeme fiyat farkları müteahhit karı ve genel gider payı eklenmeksizin ve eksiltme oranı veya varsa ihale zammın hesaba katılmaksızın hakedişlere eklenir veya hakedişlerden kesilir.

9.5. İş Programlarındaki Ödenecek Dilimlerine Uygunluk Şartı

Herhangi bir yıla ait onaylı iş programındaki ödenecek dilim harcanmadığı takdirde, ertesi yıl yapılacak işlerde bu ödenek dilimi tamamlanıncaya kadar, sözleşmesinde belirtilen veya bu maddede sözü edilen malzeme için fiyat farkı ile uygulamaya devam edilir.

9.6. Kuruluşlarca Üretilen Malzemeye Dayalı Fiyat Farklarının Ödenmesi Zorunluluğu
Sözleşmelerinde belirtilmemiş olsa bile, aksine bir hüküm yoksa (9.2.) fıkrasında belirtilen malzemeye fiyat farkı yukarıdaki usullere göre ödenir.

9.7. Çimento Fabrikalarının Şantiye Teslimi Satış Yapmaları Hali

Fabrikaların çimento satışını doğrudan doğruya fabrikadan yapmayarak kurdukları bir organ aracılığı ile veya şantiyede teslim suretiyle yapmaları halinde, bu tür satışlardan uygulanan tarifeli fiyatlarla fabrika satış fiyatları arasındaki farklar ayrıca müteahhide ödenir, Ancak bu durumda taşıma uzaklığı da çimentonun fiilen teslim alındığı yere göre hesaplanır.

9.8. Bu Maddede Sayılmayan Diğer Malzemeye Fiyat Farkı Verilebilmesi

Yukarıda (9.2.) fıkrasında belirtilen malzemenin dışında olup ta idareleri tarafından, işlerin özelliği bakımından adları, baz fiyatları ve fiyat farkı hesap usulleri ayrıca sözleşmelerine eklenen malzemeye de, sözleşme birim fiyatlarına veya uygulama yılı birim fiyatlarına esas olan rayiçlerinde yılı içinde bir değişiklik olması halinde fiyat farkı ödenir.

Bu Esasların Uygulanmasında Geçerli Kayıtlar ve Fatura Verilmesi

Zorunluluğu

Madde 10 - Bu esaslardaki hükümlere göre hesaplanacak fiyat ve ücret farkları için yapılması gereken tespitlerde "Bayındırlık İşleri Kontrol yönetmeliği" gereğince işin devamı süresince tutulan defterler geçerli belge olarak kabul edilecektir.

Ayrıca müteahhitler bu esaslardaki hesap usullerinin gereği olarak, onaylı fotokopisi alıkonulup aslı geri verilmek kaydı ile, idarenin gerekli göreceği her türlü faturayı ve belgeyi idareye getirmek zorundadırlar.

Cezalı Çalışan İşlerde Uygulama

Madde 11 - Sözleşmesine göre süresi bitmiş, süre uzatımı alamayan ve cezalı çalışan müteahhitlere, idarelerce cezalı olarak çalışmalarını izin verilmiş olsa dahi, süre bitim tarihinde uygulamakta olan malzeme fiyat farkları ödenecektir. Cezalı çalışan süre içinde yıl değişirse veya malzeme fiyatlarında veya (4.6.1.) gösterilen hesaplarda kullanılacak memur maaş katsayısında artış meydana gelecek olursa bu nedenlerle fiyat farkları ödenmez. İş sözleşmesi gereği ceza kesilerek devam edilir.

Fiyat Farkları İle Sözleşme Hükümleri İlişkisi

Madde 12 - Sözleşmesine göre idarelerince müteahhitlere kira karşılığında verilmiş olan makine ve teçhizatın kiralari, uygulama yılı makine ve teçhizat rayiçleri ile, ilk kiranın tespitinde idaresince uygulanmış hesap usulü esas alınarak her uygulama yılı için yeniden tespit edilir.

Teklif Birim Fiyatlarla İhale Şekillerinde Onay Şartı

Madde 14- İdareler, (4.3.3.), ve (4.3.4.) bendlerinde belirtilen şekillerde teklif alma suretiyle yapacakları yeni ihaleler için de 15'nci maddede belirtilen Bakan onayını almak zorundadırlar.

Bu Esaslar Dışında İhale Yapılabilmesi

Madde 15 - İşlerin özelliği, yapım şartları ve teknolojisi gereği olarak idareler, bu esaslardan öngörülenlerin dışındaki usullerle ihale ve sözleşmeler yapabilir.

Ancak bu tür ihaleler için bütün idareler ilgili bakan'ın onayını almak zorundadır.

Bu Esaslar Kapsamına Girmeyen İşler

Madde 16 - Bu Esaslardan Belirtilen hükümler ;

a. Bu esasların yayımlandığı tarihten önce fiilen inşaat ve yapımı bitirilmiş, geçici kabul kesin hesap, fesih (tasfiye dahil) işlemleri olur'a bağlanmış olan işlere,

b. 6095 Sayılı kanuna göre gerçekleştirilen her türlü NATO Enfrastrüktür işlerine,

c. Tanımlar bölümünde belirtilen "İş" sözleşmeleri dışındaki sözleşmelere, (4.6) fıkrası hükümleri hariç,

d. Fatura ile ödenen iş ve iş kalemlerine ve birim fiyat analizlerinde değeri fatura karşılığı olarak gösterilen unsurlara,

e. Bedeli döviz ile ödenen işlere, taahhüt içindeki dış kaynaklı malzeme ve fiyat unsurları bulunup da fiyatı döviz veya döviz artı Türk lirası şeklinde ödenen iş kalemlerinin döviz kısımlarına, bedeli döviz karşılığı Türk lirası şeklinde ödenen işlere, sözleşme gereği kur farkları ayrıca ödenen işlere,

f. Bu esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce yabancı müteahhitlerle ve yabancı müteahhitlerin dahil bulunduğu ortaklıklarla yapılan sözleşmelerde bulunan ve karşılıkları Türk lirası cinsinden ödenmekle beraber Bayındırlık ve İskan Bakanlığı rayiçlerine ve idarelerde geçerli analizlere dayanmayan iş kalemlerine, uygulanmaz,

Ancak yabancı firmalarla ortaklık yapmak veya bir kısmın malzeme ve teçhizatı ithal etmek suretiyle proje, kontrol ve müşavirlik hizmetlerini, teknik imalat ve montaj işlerini öngören

işlerde sözleşmelerine göre Türk Lirası ile ödenen iş kalemlerine bu esasların ilgili hükümleri uygulanır.

g. İdareler, gerekli görecekları işlerde, Bu esasları (4.6.) fıkrasını kısmen veya tamamen uygulayıp uygulamamakta yetkilidir. Milli Savunma Bakanlığının işlerinde söz konusu fıkra hükümleri uygulanmaz.

İhale Durumuna Göre Uygulama

Madde 17 - İşlerin değişik ihale ve sözleşme durumlarına göre belirtilen hükümler uygulanacaktır.

17.1. Bu Esasların Yürürlüğe Girdiği Tarihten Sonra İhale Edilecek İşlerde

Yeni ihalelerde bu esaslar uygulanacak, idareler yeni ihalelerinde ihale şartnamelerine ve sözleşme tasarılarına, ihalenin şekline uygun olarak bu esasların ilgili bölümlerini ekleyeceklerdir. Bu ihalelerde 1 Nisan 1981 tarihli ve 8/2574 sayılı kararname eki Esaslar uygulanmayacaktır.

17.2. Bu Esasların Yürürlüğe Girdiği Tarihten Önce İhaleye Çıkarılmış, Fakat Henüz Sözleşmeye Bağlanmamış İşlerde

- a. Müteahhitler, sözleşmenin imzalandığının (tescil) şartı olan işlerde tescilinin kendilerine tebliğinden itibaren otuz takvim günü içinde bu esasların kendilerine uygulanmasını, başka hiçbir şart öne sürmeden isteyebilir ve bu bildirim yaptıktan sonra bu esaslara göre işe devam ederler.
- b. Bu bildirim süresi içinde yapmayan müteahhitler sözleşmelerine göre işe devam etmeyi kabul etmiş sayılırlar.

17.3. Bu Esaslarına yürürlüğe girdiği tarihten önce sözleşmeleri yapılan ve devam eden işlerde; 8/505 ve 8/2574 veya 84/8921 Sayılı kararnamelere göre fiyat farkı almak suretiyle devam eden işlerde müteahhitler, bu esasların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz takvim günü içinde hiçbir şart öne sürmeden idareye başvuracaklar ve dilekçelerinde,

- a. İşe 1 Temmuz 1988 tarihine kadar uygulanmış olan 8/505 veya 8/2574 sayılı Fiyat Farkı Kararnamesine göre veya 84/8921 sayılı Kararname uyarınca kendi sözleşmelerine göre devam etmek,
- b. Bu esaslara göre işe devam etmek, isteklerinde birini belirteceklerdir.

Yukarıda belirtilen şekilde yazılı olarak süresi içinde başvurmayan müteahhitler sözleşmelerine göre işe devam etmeyi kabul etmiş sayılırlar.

Saklı Hükümler

Madde 18. Bu esasların Uygulanmasında ;

a. (17.3b) Bendi uyarınca bu esaslara göre veya 8/505 veya 8/2574 sayılı Kararnameler eki Esaslara tabi olmayıp bunlara paralel ve benzer hükümler taşıyan kendi sözleşmelerine göre devam edecek işler için, 7 Ağustos 1984 tarihli ve 18482 sayılı resmi gazetede yayımlanan 84/8341 sayılı kararname eki yayımlanan 84/8921 sayılı Kararname eki Esasları 1 nci maddesi hükümleri,

b. (17.3.a) Bendi uyarınca, 14 Mart 1980 tarihli ve 16929 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 8/505 sayılı Kararname eki Esaslara göre devam edecek işler için, 84/8341 sayılı Kararname eki esasların 1 inci maddesi hükümlerin ek olarak, 7 Ağustos 1974 tarihli ve 18482 sayılı kararname eki Esasların 2 inci maddesi hükümleri,

c. 17.3.a) Bendi uyarınca, 1 Nisan 1981 tarihli ve 17297 sayılı Resmi Gazete yayımlanan 8/2574 sayılı kararname eki Esaslara göre devam edecek işler için, 84/8341 sayılı Kararname eki Esasların 1 inci maddesi hükümlerine ek olarak, 84/8342 sayılı kararname eki Esasların 1 inci Maddesi hükümleri saklı tutulmuştur.

Geçici Madde - 1988 yılı uygulamasında 1.7.1988 tarihinden itibaren ödenecek fiyat farkları için ihzarat ve imalat durumunun tesbitinde bu tarihten önce düzenlenip onaylanmış en son hakediş raporundaki miktarlar esas alınacaktır.

Yürürlük

Madde 19 - Bu esaslar Resmi Gazete ile yayımlandığı gün yürürlüğü girer ve fiyat farkı uygulaması 1 Temmuz 1988 tarihinden itibaren bu Esaslardaki şartlarla yapılır.
20 Ağustos 1988 gün ve 19905 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.